

Golniški simpozij klinične farmacije 2013

USKLAJEVANJE ZDRAVLJENJA Z ZDRAVILI

asist. dr. Lea Knez, mag.farm.

Health Care Deja vu

So, what seems to be the trouble today?

So, what seems to be the trouble today?

So, what seems to be the trouble today?

So, what seems to be the trouble today?

USKLAJEVANJE ZDRAVLJENJA Z ZDRAVILI:

NAMEN UZZ

NAMEN UZZ:

je zagotoviti, da vse spremembe v terapiji temeljijo na namerni odločitvi odgovornega zdravnika in da je namernost te odločitve razvidna iz zdravstvene dokumentacije

NAMEN PREDAVANJA:

vas prepričati o potrebi po uzz v slovenskem prostoru in vas spodbuditi k vpeljavi procesov uzz v vašo prakso

USKLAJEVANJE ZDRAVLJENJA Z ZDRAVILI:

ALI JE UZZ POTREBEN?

ALI JE UZZ POTREBEN?

Da! Prenos informacij o zdravljenju z zdravili med različnimi zdravstvenimi delavci je pogosto pomanjkljiv in vzrok neželenim dogodkom zdravljenja z zdravili.

To velja izven Slovenije in tudi v Sloveniji.

doi 10.2478/v10152-010-0021-x

Zdrav Var 2010; 49: 202-210

COMPREHENSIVE MEDICATION HISTORY: THE NEED FOR THE IMPLEMENTATION OF MEDICATION RECONCILIATION PROCESSES

POPOLNOST INFORMACIJ O ZDRAVLJENJU Z ZDRAVILI PRED SPREJEMOM V BOLNIŠNICO IN POTREBA PO IMPLEMENTACIJI PRINCIPOV USKLAJEVANJA ZDRAVLJENJA Z ZDRAVILI
Renata Režonja^{1,2}, Lea Knez², Stanislav Šuškovič², Mitja Košnik², Aleš Mrhar¹

MEDICATION RECONCILIATION AT HOSPITAL ADMISSION: results from a randomised control trial

Lea Knez¹, Stanislav Šuškovič¹, Anja Primožič², Raisa Laaksonen³, Maja Jošt¹, Mitja Košnik¹, Aleš Mrhar²
¹ University Clinic of Respiratory and Allergic Diseases Golnik, Slovenia, ² Faculty of Pharmacy, University of Ljubljana, Slovenia, ³ Faculty of Pharmacy, University of Helsinki, Finland

NEŽELENI DOGODKI ZDRAVLJENJA Z ZDRAVILI - randomizirana klinična študija vpliva storitve usklajevanja zdravljenja z zdravili ob sprejemu v bolnico

Lea Knez¹, Stanislav Šuškovič¹, Anja Primožič², Raisa Laaksonen³, Maja Jošt¹, Mitja Košnik¹, Aleš Mrhar²
¹ Univerzitetna klinika Golnik, Slovenija, ² Fakulteta za farmacijo, Univerza v Ljubljani, Slovenija, ³ Fakulteta za farmacijo, Univerza v Helsinkih, Finska

Respiratory Medicine (2011) 105 S1, S60-S66

available at www.sciencedirect.com

ScienceDirect

journal homepage: www.elsevier.com/locate/rmed

The need for medication reconciliation: a cross-sectional observational study in adult patients

Lea Knez^{a,*}, Stanislav Suskovic^a, Renata Rezonja^b, Raisa Laaksonen^c, Ales Mrhar^b

PROCES ZDRAVLJENJA Z ZDRAVILI V BOLNIŠNICI...

... IDEALNO

PRED SPREJEMOM ZZZ	OB SPREJEMU ANAMNEZA	V BOLNIŠNICI TERAPEVTSKA LISTA	OB ODPUSTU ODPUSTNICA
tiotropij Handihaler 18µg/vdih, 1 vdih x 1/dan, zjutraj	=	=	=
salbutamol pršilnik 100µg/vpih, 1 vpih pp, ob težki sapi	=	2 vpiha x 3/dan + 1 vdih pp, ob težki sapi	=
bisoprolol tbl 2,5mg, 1 tbl x 1/dan, zjutraj	=	=	=
ramipril tbl 2,5mg, 1 tbl x 1/dan, zjutraj	=	=	=
acetilsalicilna k. GR tbl 100mg, 1 tbl x 1/dan, pred kosilom	=	ukinjeno	=
esomeprazol GR tbl 20mg, 1 tbl x 1/dan, zjutraj na tešče	=	ukinjeno	=
/	/	azitromicin tbl 500mg, 1 tbl x 1/dan, zjutraj	azitromicin tbl 500mg, 1 tbl x 1/dan, zjutraj, še 1 dan
/	/	bisakodil tbl 5mg, 1 tbl pp ob zaprtju, zvečer	/

LEGENDA: = predpis enak kot v ZZZ; / zdravilo ni predpisano; **neskladja**

PROCES ZDRAVLJENJA Z ZDRAVILI V BOLNIŠNICI...

... PRAKSA

PRED SPREJEMOM ZZZ	OB SPREJEMU ANAMNEZA	V BOLNIŠNICI TERAPEVTSKA LISTA	OB ODPUSTU ODPUSTNICA
tiotropij Handihaler 18µg/vdih, 1 vdih x 1/dan, zjutraj	=	=	=
salbutamol pršilnik 100µg/vpih, 1 vpih pp, ob težki sapi	NI PODATKA O REŽIMU JEMANJA	2 vpiha x 3/dan + 1 vdih pp, ob težki sapi	ipratropij / fenoterol pršilnik 0,05/0,02mg/vpih, 1 vpih pp, ob težki sapi
bisoprolol tbl 2,5mg, 1 tbl x 1/dan, zjutraj	=	=	=
ramipril (1) tbl 2,5mg, 1 tbl x 1/dan, zjutraj	NI PODATKA O ODMERKU	ramipril (2) tbl 5mg, 1 tbl x 1/dan, zjutraj	ramipril (2) tbl 5mg, 1 tbl x 1/dan, zjutraj
acetilsalicilna k. GR tbl 100mg, 1 tbl x 1/dan, pred kosilom	ZDRAVILO NI ZAVEDENO	ZDRAVILO NI ZAVEDENO	ZDRAVILO NI ZAVEDENO
esomeprazol GR tbl 20mg, 1 tbl x 1/dan, zjutraj na tešče	ZDRAVILO NI ZAVEDENO	ZDRAVILO NI ZAVEDENO	ZDRAVILO NI ZAVEDENO
/	amlodipin tbl, 1 tbl x 1/dan	/	
/	/	azitromicin tbl 500mg, 1 tbl x 1/dan, zjutraj	azitromicin tbl 500mg, 1 tbl x 1/dan, zjutraj, še 1 dan

LEGENDA: = predpis enak kot v ZZZ; / zdravilo ni predpisano; **neskladja**; nenamerna neskladja

USKLAJEVANJE ZDRAVLJENJA Z ZDRAVILI:

ALI JE UZZ POTREBEN?

ANAMNEZA:

- **79 %** zdravil z nepopolnimi ali netočnimi podatki
- **76 %** neskladij prisotna v bolnišnici in **70 %** ob odpustu

V BOLNIŠNICI:

- **8 %** zdravil napako zaradi neuskrajene terapije
- **19 %** bolnikov vsaj 1 klinično pomembno napako

OB ODPUSTU:

- **48 %** zdravil napako zaradi neuskrajene terapije
- **71 %** bolnikov vsaj 1 klinično pomembno napako

Nad 20% napak, ki je izviralo iz neuskrajene terapije ob sprejemu, se je v času bolnišničnega zdravljenja izrazilo kot neželeni dogodek zdravljenja z zdravili, ki je zahteval začasno aktivno zdravljenje. Tak NDZ smo zaznali pri **vsakem drugem bolniku**.

KAJ ZAJEMA UZZ?

UZZ ZAJEMA:

- pridobitev zgodovine zdravljenja z zdravili (ZZZ)
- prepoznavna neskladij med ZZZ in predpisano terapijo
- * *farmakoterapijski pregled*
- odprava nenamernih neskladij (= napak) ter dokumentiranje namernih sprememb v terapiji in razloge zanje
- * *svetovanje bolniku o zdravljenju z zdravili*

USKLAJEVANJE ZDRAVLJENJA Z ZDRAVILI:

KAJ ZAJEMA UZZ?

PRIDOBITEV ZGODOVINE ZDRAVLJENJA Z ZDRAVILI

KAKO?
KLJUČNA TOČKA!

* glej predavanje T. Morgan

PRETEKLI NAUKI?

*podatki v anamnezi niso 100%,
*napake iz anamneze se vlečejo do odpusta

USKLAJEVANJE ZDRAVLJENJA Z ZDRAVILI:

KAJ ZAJEMA UZZ?

**PREPOZNAVANJE NESKLADIJ MED ZZZ in PREDPISANO
TERAPIJO**

KAKO?

*primerjaj terapiji (s pomočjo preglednice)

USKLAJEVANJE ZDRAVLJENJA Z ZDRAVILI:

KAJ ZAJEMA UZZ?

PREPOZNAVNA NESKLADIJ MED ZZZ in PREDPISANO TERAPIJO

KAKO?

KLJUČNA TOČKA!

PRETEKLI NAUKI?

*primerjaj terapiji (s pomočjo preglednice)

*označi neskladja!

*označi VSA neskladja:

pogosto so „nepomembna“ neskladja vzrok NDZ!

*** UZZ potreben ob sprejemu in ob odpustu!!!**

Če je opustitev aspirina ali terapije za osteoporozo ali statinov ali... v bolnišnici pogosto lahko namerna, ob odpustu običajno ni.

USKLAJEVANJE ZDRAVLJENJA Z ZDRAVILI:

KAJ ZAJEMA UZZ?

FARMAKOTERAPIJSKI PREGLED

KAKO?

*glej predavanje M.Petre

KLJUČNA TOČKA!

*poleg problemov moramo podati predloge

PRETEKLI NAUKI?

*ni del UZZ, ampak ga je smotrno vključiti zraven

USKLAJEVANJE ZDRAVLJENJA Z ZDRAVILI:

KAJ ZAJEMA UZZ?

ODPRAVA NENAMERNIH NESKLADIJ in DOKUMENTIRANJE NAMERNIH SPREMEMB V TERAPIJI

KAKO?

*skupaj z zdravnikom

s terapevtsko listo v roki in/ali odprto odpustnico

KLJUČNA TOČKA!

*izdelati logistično najmanj zahteven sistem

PRETEKLI NAUKI?

*korespondenčno izvajanje UZZ ni uspešno

*osebno izvajanje UZZ je logistično zelo zahtevno

*podcenjujemo pomen dokumentiranja

Pri bolniku v odpustni terapiji nista zapisana klopidogetrel in insulin, ki jih je bolnik prejemal pred sprejemom. Kako naj bolnik, osebni zdravnik, farmacevt ve, da je klopidogetrel namerno ukinjen, ker pri bolniku ni več indikacije za predpis, insulin pa nenamerno izpuščen, ker je bila diabetična lista spregledana?

„UKINILI SMO VAM NASLEDNJA ZDRAVILA:... TEH ZDRAVIL NE JEMLJITE!“

USKLAJEVANJE ZDRAVLJENJA Z ZDRAVILI:

KAJ ZAJEMA UZZ?

SVETOVANJE BOLNIKU O ZDRAVLJENJU Z ZDRAVILI

KAKO?

*glej predavanje I. Mucalo in M. Ortner

KLJUČNA TOČKA!

*tudi v pisni, bolniku-prijazni obliki

*bolniki bodo nadaljevali z zdravljenjem z zdravili tudi po odpustu iz bolnišnice...

PRETEKLI NAUKI?

*bolniki so zelo hvaležni

*bolniki opozorijo še na morebitna neskladja

*bolniki prevzamejo odgovornost za zdravljenje

BOLNIKI SO LAHKO POBUDNIKI IN NOSILCI UZZ!

ZAKLJUČKI

Govoriti o UZZ?

LAHKO!

Dokazati potrebo po UZZ?

LAHKO!

Vpeljati UZZ v prakso?

NEPRECENLJIVO

ali NEPREDSTAVLJIVO ?

YES, WE CAN!

Golniški simpozij klinične farmacije 2013

USKLAJEVANJE ZDRAVLJENJA Z ZDRAVILI

asist. dr. Lea Knez, mag.farm.